

**Odpowiedź MSZ na uwagi otrzymane w ramach konsultacji
projektu Planu współpracy rozwojowej 2020**

Lp.	Dotyczy	Treść Uwagi	Zgłoszone przez	Stanowisko MSZ
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rozszerzenia listy krajów priorytetowych	Propozycja rozszerzenia planu o Jemen – uzasadnienie: Fundacja Humanitarna SASA przygotowuje obecnie wniosek o realizację projektu budowy polikliniki w Adenie w Republice Jemenu. Zamierzaliśmy zgłosić wniosek dot. budowy polikliniki w ramach organizowanego przez MSZ konkursu na realizację projektów ze środków z programu polskiej pomocy rozwojowej na 2020.	Fundacja SASA	Uwaga nieuwzględniona. Program polskiej współpracy rozwojowej jest w pierwszej kolejności skierowany do krajów priorytetowych określonych w wieloletnim programie współpracy rozwojowej na lata 2016-2020. Jemen nie znajduje się na tej liście. Z uwagi na ograniczone środki <i>Polskiej pomocy</i> podjęto decyzje o skoncentrowaniu pomocy, tak aby osiągnąć maksymalne, w stosunku, do nakładów efekty.
2.	Części I p. 2 Pomoc humanitarna: Zabudżetowania funduszy na realizację dodatkowych projektów z zakresu pomocy humanitarnej w 2020 r. oraz rozszerzenia zakresu geograficznego działań humanitarnych	<p>Projekt Planu Współpracy Rozwojowej w części poświęconej pomocy humanitarnej zakłada jedynie finansowanie drugiej transzy projektów pomocy bezpośredniej będących kontynuacją projektów wyłonionych w konkursie 2019. Biorąc pod uwagę charakter pomocy humanitarnej będącej odpowiedzią na szybko zmieniającą się sytuację w krajach dotkniętych konfliktami, projekt nie będzie w stanie adekwatnie odpowiedzieć na aktualne potrzeby humanitarne, o ile nie będzie przewidywał funduszy na realizację dodatkowych projektów w 2020.</p> <p>Ponadto projekt wskazuje wyłącznie region Bliskiego Wschodu jako obszar interwencji humanitarnych. Oprócz wymienionych konfliktów w Syrii oraz Iraku zasadne jest uwzględnienie największego obecnie na świecie kryzysu humanitarnego w Jemenie oraz wsparcia dla uchodźców jemeńskich w krajach ościennych. Wg danych DG ECHO w 2019r. 24 mln mieszkańców Jemenu stanowiących 80% populacji potrzebowało pomocy humanitarnej. Obecnie powyżej 20 mln ludzi cierpi z powodu braku żywności, a 7,4 mln jest zagrożonych ryzykiem głodu. Ponad 3 mln mieszkańców to osoby wewnątrznie przemieszczone. Skalę kryzysu humanitarnego w Jemenie pogłębia fakt, iż 19 mln mieszkańców nie ma dostępu do podstawowej opieki medycznej, a 17 mln do wody i sanitariatów.</p>	Polska Akcja Humanitarna	<p>Uwaga nieuwzględniona. Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 spowodowało zmniejszenie środków finansowych na pomoc humanitarną. W wyniku ww. ograniczenia funduszy konieczne było zapewnienie środków na działania, które zostały zatwierdzone w ramach konkursu „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie 2019”, a także na wpłaty wielostronne, w pierwszej kolejności na rzecz tych agend humanitarnych, wobec których PL jest zobligowana do dokonywania corocznych transferów funduszy.</p> <p>Wobec znacznego ograniczenia funduszy na pomoc humanitarną uznano, że działania należy koncentrować tak, aby pomoc ta była najbardziej efektywna i dostrzegalna przez biorców pomocy. W ramach budżetu dedykowanego pomocy humanitarnej w 2020 r. PL nie jest w stanie rozszerzyć pomocy na inne kraje dotknięte kryzysami humanitarnymi. Należy zwrócić uwagę, że w ramach niewielkich możliwości finansowych MSZ stara się przeznaczać również fundusze na działania humanitarne w Jemenie. W bieżącym roku resort na ten cel przeznaczył 2,0 mln zł kanałem wielostronnym oraz bilateralnym.</p>

		Biorąc pod uwagę sytuację humanitarną w takich krajach jak Somalia czy Sudan Południowy uważamy za konieczne rozszerzenie zakresu geograficznego również o kraje afrykańskie. Wg danych DG ECHO obecnie w Somalii 5,4 mln ludzi potrzebuje pomocy humanitarnej, z czego 2,2 mln pomocy żywnościowej, co stanowi wzrost o 30% w stosunku do początku 2019 r. Uchodźcy wewnętrzni to obecnie 2,6 mln osób. Natomiast w Sudanie Płd. 7,2 mln ludzi potrzebuje obecnie pomocy humanitarnej, z czego aż 6 mln osób pomocy żywnościowej. 1,5 mln osób to osoby wewnętrznie przemieszczone, natomiast 2 mln musiały opuścić swój kraj szukając schronienia w krajach ościennych. Te dane obrazują skalę wciąż trwającego poważnego kryzysu humanitarnego w obu państwach.		
3.	Opisania mechanizmu specjalnej rezerwy humanitarnej	Projekt zakłada stworzenie specjalnej rezerwy: „Jednocześnie zostanie stworzona specjalna rezerwa, która pozwoli na reagowanie w przypadkach nagłych kryzysów humanitarnych i katastrof”. Czy dostępny jest bardziej szczegółowy opis omawianego mechanizmu i zasad jego uruchomienia? Czy należy rozumieć, że jego zastosowanie nie jest ograniczone geograficznie w żaden sposób? Jaki budżet byłby dostępny w ramach tej rezerwy?	Polska Akcja Humanitarna	Wyjaśnienie. Nagły charakter kryzysów humanitarnych i katastrof uniemożliwia wcześniejsze określenie regionów geograficznych, w których się pojawiają, niemniej ze względu na ograniczone środki MSZ stara się, aby oferowane wsparcie koncentrowało się w obszarach szczególnej aktywności <i>Polskiej pomocy</i> . Rezerwowa pula środków będzie uruchamiana w oparciu o przepisy ustawy o współpracy rozwojowej. Budżet przedstawiony zostanie w załączniku 3 do <i>Planu współpracy rozwojowej w 2020</i> podczas posiedzenia Rady Programowej Współpracy Rozwojowej.
4.	Rozszerzenia działań humanitarnych w Iraku poza region Irackiego Kurdystanu	W związku ze zmieniającymi się potrzebami humanitarnymi i ich wzrostem w Iraku w stosunku do Irackiego Kurdystanu za celowe uważamy rozszerzenie pomocy humanitarnej na Irak oraz objęcie pomocą osób, które zdecydowały się na powrót do swoich miejsc pochodzenia. Poprzez skierowanie pomocy do osób powracających do swoich domostw mamy szansę na bardziej trwałe jej efekty i zapobiegnięcie kolejnym przemieszczeniom ludności w ramach regionu.	Polska Akcja Humanitarna	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 oraz ze względów bezpieczeństwa MSZ angażuje w przypadku Iraku środki finansowe głównie kanałem wielostronnym.
5.	Części I p. 4 Edukacja globalna Modyfikacji jednego z	W zakresie celów edukacji globalnej warto podkreślić aspekt działania – nie chodzi tylko o zwiększenie świadomości, ale przede wszystkim o kształtowanie konkretnych postaw i zachowań. Ponadto, na poziomie celów umyka kwestia współzależności	Polska Akcja Humanitarna	Uwaga uwzględniona częściowo. Zmieniony zostaje zapis w punkcie 4. Edukacja globalna dot. jednego z celów edukacji globalnej, który zyskuje następujące brzmienie:

	celów edukacji globalnej	globalnych – kwintesencją edukacji globalnej jest wskazywanie tych współzależności, a nie mówienie o problemach. Proponujemy zatem nową wersję celu: zwiększenie świadomości na temat globalnych wyzwań i współzależności oraz kształtowanie aktywnej postawy obywatelskiej w tym zakresie.		<ul style="list-style-type: none"> • <i>zwiększenie świadomości na temat globalnych wyzwań i współzależności między nimi, a także inicjowanie aktywnej postawy obywatelskiej w tym zakresie.</i>
6.	Wycofania ograniczenia działań świadomościowych	Niezrozumiałe jest ograniczenie działań świadomościowych do osób z miejscowości liczących mniej niż 200 tys. mieszkańców – czy są jakieś badania/analizy, które wskazują taką potrzebę? Szczególnie, że w tym roku są jeszcze przyznawane granty przez Fundację Edukacja dla Demokracji z regrantingu MSZ, które są dla mieszkańców/ek miejscowości poniżej 500 tys. Patrząc jednak na skalę ogólnopolską nie widać, aby była duża przepaść w dostępie do edukacji globalnej między osobami z miejscowości małych i dużych – bardziej zależy to od tego czy w danych miejscowościach jest lider/ka, która się tym pasjonuje i zajmuje. Ograniczenie do tak małych miejscowości powoduje też spore problemy logistyczne – szczególnie kiedy projekt ma być realizowany w tak krótkim okresie. Proponujemy zatem całkowite wycofanie zaproponowanego w projekcie ograniczenia dotyczącego działań świadomościowych bądź przynajmniej zachowanie dotychczasowego ograniczenia do poziomu poniżej 500 tys.	Polska Akcja Humanitarna	<p>Uwaga uwzględniona. Zmieniony zostaje zapis w punkcie 4. Edukacja globalna który zyskuje następujące brzmienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zwiększenie świadomości na temat problemów i wyzwań globalnych w miejscowościach liczących mniej niż 500 tys. mieszkańców oraz wsparcie merytoryczne organizacji z niewielkim doświadczeniem w realizacji projektów edukacji globalnej.</i>
7.	Części I p. 10 Formy i zasady współpracy z partnerami polskiej współpracy rozwojowej Konkurs „Polska pomoc rozwojowa 2020”	W związku z wygaśnięciem w 2020r. Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016-2020 przewiduje się możliwość zgłaszania jedynie ofert jednorocznych. Uważamy, że w przypadku projektów z zakresu współpracy rozwojowej ich dwu-, a nawet trzy-modułowy charakter zapewnia lepsze planowanie, ciągłość interwencji, a tym samym skuteczniejszą ich realizację. Proponujemy zatem aby pozostać przy wariantcie zgłaszania wniosków na projekty 2-modułowe również na rok 2020 z zastrzeżeniem, że drugi moduł zostanie dofinansowany po zatwierdzeniu kolejnego Wieloletniego programu współpracy rozwojowej.	Polska Akcja Humanitarna	<p>Uwaga nieuwzględniona. Formuła realizacji projektów jednorocznych w <i>Planie współpracy rozwojowej w 2020 r.</i> wynika z potrzeby zapewnienia zgodności zadań wyłonionych do realizacji z założeniami <i>Wieloletniego programu współpracy rozwojowej 2016-2020</i>. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o współpracy rozwojowej „współpracę rozwojową prowadzi się na podstawie Wieloletniego programu współpracy rozwojowej, sporządzanego na okresy nie krótsze niż 4 lata.” W związku z tym wyłonienie w konkursie organizowanym w 2019 r. do finansowania projektów realizowanych w nowej perspektywie wieloletniej, czyli od roku 2021, mogłoby nie znaleźć oparcia w wieloletnich założeniach programowych. Akceptacja II modułu projektu (realizowanego w 2021 r.) musiałaby być uwarunkowana nie tylko przyjęciem Wieloletniego</p>

				programu, ale także musiałyby wpisywać się w jego nowe założenia.
8.	Konkursu „Edukacja globalna 2020”	Wielokrotnie była podnoszona już kwestia problemów związanych z prowadzeniem projektów jednorocznych w edukacji globalnej (ponadto w Wieloletnim Planie wskazany jest cel podnoszenie jakości inicjatyw edukacyjnych w obszarze edukacji globalnej), szczególnie gdy rozstrzygane są w 2-gim kwartale roku. Edukacja globalna koncentruje się przede wszystkim na kształtowaniu postaw, a to jest możliwe tylko w dłuższych procesach – szczególnie trudne jest to w sytuacji, gdy wskazuje się w priorytecie realizowanie jej w edukacji formalnej – mamy wtedy wyłączone z działań okres wakacji i pozostaje bardzo mało czasu. Proponujemy ogłoszenie konkursu na projekty dwuletnie z zastrzeżeniem, że 2-gi moduł zostanie zrealizowany po zatwierdzeniu kolejnego programu pomocy rozwojowej lub szybsze ogłoszenie i rozstrzygnięcie konkursu Edukacja Globalna (najpóźniej na koniec 1 kwartału).	Polska Akcja Humanitarna	Uwaga nieuwzględniona. Formuła realizacji projektów jednorocznych w Planie współpracy rozwojowej w 2020 r. wynika z potrzeby zapewnienia zgodności zadań wyłonionych do realizacji z założeniami <i>Wieloletniego programu współpracy rozwojowej 2016-2020</i> . Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o współpracy rozwojowej „współpracę rozwojową prowadzi się na podstawie Wieloletniego programu współpracy rozwojowej, sporządzanego na okresy nie krótsze niż 4 lata.” W związku z tym wyłonienie w konkursie organizowanym w 2019 r. do finansowania projektów realizowanych w nowej perspektywie wieloletniej, czyli od roku 2021, mogłoby nie znaleźć oparcia w wieloletnich założeniach programowych. Akceptacja II modułu projektu (realizowanego w 2021 r.) musiałyby być uwarunkowana nie tylko przyjęciem Wieloletniego programu, ale także musiałyby wpisywać się w jego nowe założenia.
9.	Zmiany w priorytecie „dobrze rządzenie” dot. działań na terenie Gruzji	W rozdziale dotyczącym priorytetów pomocowych w Gruzji, proponujemy rozszerzenie zapisu punktu 4 w priorytecie dobrze rządzenie: 4) rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrost zdolności operacyjnych zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa i zapobiegania i reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy wynikające z działalności człowieka;	Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Uwaga nieuwzględniona. Obecnie prowadzone przez NGO’s w Gruzji projekty mieszczą się w dotychczasowych zapisach. W Wieloletnim programie współpracy rozwojowej 2016-2020 nie ma zapisu dotyczącego bezpieczeństwa.

10.	Zmiany w priorytecie „ochrona środowiska” dot. działań na terenie Afryki	W rozdziale dotyczącym Afryki, w priorytecie ochrona środowiska proponujemy uszczegółowienie zapisu poprzez dodanie “środowiska naturalnego” oraz podanie przykładowych działań: 3) zmniejszenie obszarów ulegających procesom wylesiania, pustynnienia czy degradacji środowiska naturalnego, w tym poprzez wsparcie zrównoważonego rolnictwa i planowania przestrzennego.	Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Uwaga nieuwzględniona. Brzmienie rezultatu zaproponowane w przedstawionym do konsultacji <i>Planie współpracy rozwojowej w 2020</i> ma charakter szeroki i uwzględnia również proponowane uszczegółowienie.
11.	Zmiany w rozdziale dotyczącym priorytetów pomocowych w Libanie	W rozdziale dotyczącym priorytetów pomocowych w Libanie nie ma odniesienia do realizacji programów w ramach konkursu “Polska Pomoc Rozwojowa 2020”, zaś w rozdziale dotyczącym konkursu Liban jest wymieniony. Prosimy o sprostowanie.	Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Uwaga uwzględniona. Poszerzony zostaje zapis w rozdziale dotyczącym priorytetów pomocowych w Libanie, który zyskuje następujące brzmienie: <i>Działania wpisujące się w przedstawione priorytety będą realizowane w konkursach „Polska pomoc rozwojowa 2020” oraz „Wolontariat polska pomoc 2020”, a także przez polską placówkę zagraniczną i organy administracji rządowej. Ponadto będzie wdrażany drugi moduł projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2019.</i>
12.	Zmiany w priorytecie „kapitał ludzki” dot. działań na terenie Libanu	Ze względu na zidentyfikowanie w ramach programu MADAD (współfinansowanego przez MSZ) dużych potrzeb w zakresie wsparcia merytorycznego libańskich samorządów i dużym zainteresowaniem w zakresie współpracy eksperckiej pomiędzy polskimi i libańskimi samorządami, proponujemy w priorytecie „kapitał ludzki” dodać następujący punkt: 4) wzrost kompetencji zawodowych kadry samorządów lokalnych, w tym zakresie planowania i utrzymania jakości usług dla ludności oraz wsparcia tworzenia miejsc pracy.	Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Uwaga nieuwzględniona. Proponowana zmiana w postaci dodania nowego rezultatu w priorytecie „kapitał ludzki” nie znajduje odzwierciedlenia w zapisach <i>Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016-2020</i> dotyczących priorytetów polskiej współpracy rozwojowej w Libanie.
13.	Zmiany w rozdziale dotyczącym priorytetów pomocowych w Palestynie	W rozdziale dotyczącym priorytetów pomocowych w Palestynie proponujemy przywrócenie zapisu z 2019 roku, określającego bardziej szczegółowo zakres usług społecznych. Zapis po zmianach brzmiałby: 4) zwiększenie dostępu do usług społecznych (ochrona zdrowia, edukacja) osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Uwaga nieuwzględniona. Brzmienie rezultatu zaproponowane w przedstawionym do konsultacji <i>Planie współpracy rozwojowej w 2020</i> ma charakter szeroki i uwzględnia również proponowane uszczegółowienie.
14.	Zmiany wskaźnika w priorytecie <i>Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich</i> dla Palestyny dla	Zmiana wskaźnika z <i>Wielkość dochodu z produkcji i sprzedaży</i> oraz <i>Ilość wyprodukowanej żywności na Wywiady z beneficjentami zebrane w czasie wizyt monitorujących i/lub ewaluacji projektu.</i> Uzasadnienie zmiany: W przypadku tak małych podmiotów, jak	Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Uwaga nieuwzględniona. Wymienione w załącznikach I-IV wskaźniki są jedynie propozycją i nie stanowią katalogu zamkniętego. Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel

	<p>rezultatu <i>Wzrost dochodów i poziomu bezpieczeństwa żywnościowego gospodarstw rolnych</i></p>	<p>gospodarstwa i spółdzielnie rolnicze w Palestynie, dobrze jest wzbogacić ilościową ocenę sprzedaży i wyprodukowanej żywności, o wywiady z beneficjentami na temat zmian, które zaszły w ich działalności (podejściu do sprzedaży, zarządzaniu, planowaniu produkcji, kontaktach z donatorami). Ich produkcja często jest nieregularna i narażona na dodatkowe wyzwania, wynikające z uwarunkowań pogodowych lub/i politycznych. Dodatkowo, mały rozmiar produkcji sprawia, że dane liczbowe np. z dwóch lat trwania projektu nie dają miarodajnego obrazu sytuacji w gospodarstwie/spółdzielni</p>		<p>projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany w projekcie problem dotyczący grupy docelowej został rozwiązany lub złagodzony, a projekt zakończył się sukcesem.</p> <p>Wszystkie wskaźniki muszą być mierzalne i możliwe do zweryfikowania. Nie należy wybierać wskaźników zbyt skomplikowanych, niemożliwych do policzenia i sprawdzenia. W przypadku bardziej złożonych wskaźników należy dokładnie i w sposób czytelny przedstawić metodologię zastosowaną przy pomiarze wielkości wskaźnika.</p>
15.	<p>Zmiany wskaźnika w priorytecie <i>Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich</i> dla Palestyny dla rezultatu <i>Poprawa dostępu produktów rolnospożywczych do rynków zbytu, uzyskanie wyższej jakości produkcji rolnej.</i></p>	<p>Zmiana wskaźnika z <i>Liczba wprowadzonych innowacji/usprawnień w handlu i sprzedaży</i> na <i>Analiza rozwoju biznesowego danego podmiotu, wypracowana w czasie ewaluacji.</i></p> <p>Uzasadnienie zmiany: Wprowadzane usprawnienia w handlu i sprzedaży mają odmienną wagę. Próba liczbowego ujęcia innowacji naraża nas na ryzyko, że wszystkie zostaną potraktowane jednakowo. Dodatkowo, w przypadku podmiotów gospodarczych bardziej uzasadniona jest opisowa analiza zmian, jakie zaszły na przestrzeni trwania projektu, aby możliwe było przyjrzenie się długofalowym trendom oraz ryzykom.</p>	<p>Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wymienione w załącznikach I-IV wskaźniki są jedynie propozycją i nie stanowią katalogu zamkniętego. Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany w projekcie problem dotyczący grupy docelowej został rozwiązany lub złagodzony, a projekt zakończył się sukcesem.</p> <p>Wszystkie wskaźniki muszą być mierzalne i możliwe do zweryfikowania. Nie należy wybierać wskaźników zbyt skomplikowanych, niemożliwych do policzenia i sprawdzenia. W przypadku bardziej złożonych wskaźników należy dokładnie i w sposób czytelny przedstawić metodologię zastosowaną przy pomiarze wielkości wskaźnika.</p>
16.	<p>Zmiany w budżecie <i>Planu współpracy rozwojowej w 2020 r.</i></p>	<p>Ze względu na zmniejszenie rezerwy celowej o 37 mln zł w porównaniu z rokiem 2019, proponujemy maksymalne skupienie środków budżetowych na realizacji programów pomocy humanitarnej i rozwojowej przez podmioty polskie i częściową lub całkowitą rezygnację z wpłat do organizacji międzynarodowych, szczególnie tych, do których Polska wpłaca regularne składki członkowskie.</p> <p>Prosimy o przesunięcie tych środków na realizację dodatkowych</p>	<p>Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Współpraca rozwojowa jest nieodzowną częścią polskiej polityki zagranicznej, której cele realizowane są zarówno kanałem wielostronnym jak i bilateralnym.</p> <p>Ze względu na znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019, w roku 2020 MSZ ograniczył istotnie także plany co do wpłat</p>

		<p>programów pomocy humanitarnej przez podmioty polskie, szczególnie w Iraku, Jordanii i Libanie. Rezygnacja z nowych projektów nie jest uzasadniona żadną poprawą w sytuacji humanitarnej, która w regionie Bliskiego Wschodu nie nastąpiła. Podczas niedawnej wizyty min. Przydacza w Libanie i jego spotkań z uchodźcami syryjskimi, szczególnie w Arsalu, zadeklarował dalszą pomoc humanitarną dla uchodźców syryjskich.</p>		<p>wielostronnych. W przypadku pomocy humanitarnej w pierwszej kolejności będą realizowane wpłaty wynikające ze zobowiązań międzynarodowych.</p>
17.	<p>Rozszerzenia priorytetu kapitał ludzki dla krajów Partnerstwa Wschodniego</p>	<p>Położenie szczególnej wagi na zadania związane z priorytetem kapitał ludzki. Budowa i poprawa infrastruktury oraz wyposażenia ośrodków edukacyjnych kształcących na wszystkich poziomach edukacji oraz programy zajmujące się wzrostem kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej powinny być priorytetem naszych działań na rok 2020. Uwzględnienie rozwoju edukacji i działań w ramach priorytetu kapitał ludzki dla krajów partnerstwa wschodniego będzie odpowiedzią na postulaty zgłaszane przez dyskutantów z tych krajów w czasie Warsaw Humanitarian Expo. Pozostawienie zakonserwowanego przez poprzedni system modelu radzieckiego i braki doinwestowania systemu edukacji opóźnia rozwój kapitału ludzkiego tych krajów i spowalnia wprowadzanie zmian. Wychodząc naprzeciw potrzebom rozwojowym tych krajów, aby umożliwić im realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju widzimy potrzebę inwestycji w rozwój lokalnego kapitału ludzkiego i wnioskujemy o rozszerzenie priorytetu kapitał ludzki o ww. zadania</p>	Fundacja Salvatti.pl	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na pomoc rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 uniemożliwia rozszerzenie katalogu zadań. Ponadto działania w <i>Planie współpracy rozwojowej na rok 2020</i> muszą być zgodne z <i>Wieloletnim programem współpracy rozwojowej 2016-2020</i>. Ewentualne zmiany mogą być wprowadzane po przyjęciu nowego wieloletniego planu.</p>
18.	<p>Wskaźników dla priorytetu kapitał ludzki zawartych w załączniku nr II</p>	<p>W załączniku II zakładanych rezultatów działań polskiej pomocy oraz propozycjach ich mierzenia w ramach priorytetu kapitał ludzki wszystkie proponowane wskaźniki mają charakter ilościowy i brak jest jakichkolwiek wskaźników oceniających charakter jakościowy przeprowadzonych działań – tzn. ich wpływu na perspektywy rozwoju społeczeństwa, do którego były kierowane oraz wpływu na możliwości realizacji przez kraj beneficjenta Celów Zrównoważonego Rozwoju.</p>	Fundacja Salvatti.pl	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Wymienione w załącznikach I-IV wskaźniki są jedynie propozycją i nie stanowią katalogu zamkniętego. Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany w projekcie problem dotyczący grupy docelowej został rozwiązany lub złagodzony, a projekt zakończył się sukcesem. Wszystkie wskaźniki muszą być mierzalne i możliwe do</p>

				zweryfikowania. Nie należy wybierać wskaźników zbyt skomplikowanych, niemożliwych do policzenia i sprawdzenia. W przypadku bardziej złożonych wskaźników należy dokładnie i w sposób czytelny przedstawić metodologię zastosowaną przy pomiarze wielkości wskaźnika.
19.	Wskaźników dla priorytetu kapitał ludzki dla krajów Partnerstwa Wschodniego zawartych w załączniku nr I	W załączniku nr I (dla krajów partnerstwa wschodniego) brak jest w ramach priorytetu kapitał ludzki działań związanych z osiągnięciem zakładanych rezultatów w poprawę infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych kształcących na wszystkich poziomach edukacji z uwzględnieniem wzrostu kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej oraz wzrost kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej w ośrodkach edukacyjnych kształcących na wszystkich poziomach edukacji.	Fundacja Salvatti.pl	Uwaga nieuwzględniona. Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 uniemożliwia rozszerzenie katalogu zadań. Ponadto działania w Planie współpracy rozwojowej w 2020 muszą być zgodne z <i>Wieloletnim programem współpracy rozwojowej 2016-2020</i> . Ewentualne zmiany mogą być wprowadzane po przyjęciu nowego wieloletniego planu. Zgodnie z obowiązującym WPWR kapitał ludzki to priorytet dotyczący osób zagrożonych wykluczeniem (Białoruś i Gruzja) oraz pokrzywdzonych w wyniku konfliktu (Ukraina).
20	Dodania rezultatu oraz wskaźników dla priorytetu kapitał ludzki dla krajów Partnerstwa Wschodniego	Uwzględnienie w ramach priorytetu kapitał ludzki dla krajów partnerstwa wschodniego (szczególnie dla Ukrainy, Białorusi i Gruzji) działań pozwalających osiągnąć następujące rezultaty: - poprawa infrastruktury i wyposażenia ośrodków edukacyjnych kształcących na wyższych poziomach edukacji z uwzględnieniem wzrostu kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej. Proponowane wskaźniki dla osiągnięcia ww. rezultatów: 1. liczba oraz powierzchnia wyremontowanych pomieszczeń; 2. liczba oraz rodzaj przekazanego/zainstalowanego wyposażenia naukowo-dydaktycznego; 3. liczba uczniów/studentów korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury ośrodków edukacyjnych; 4. liczba uczniów/studentów przeszkolona i korzystająca z nowego wyposażenia naukowo dydaktycznego;	Fundacja Nauka dla Rozwoju	Uwaga nieuwzględniona. Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 uniemożliwia rozszerzenie katalogu zadań. Ponadto działania w Planie współpracy Rozwojowej na rok 2020 muszą być zgodne z <i>Wieloletnim Planem Współpracy Rozwojowej 2016-2020</i> . Ewentualne zmiany mogą być wprowadzane po przyjęciu nowego wieloletniego planu. Zgodnie z obowiązującym WPWR kapitał ludzki to priorytet dotyczący osób zagrożonych wykluczeniem (Białoruś i Gruzja) oraz pokrzywdzonych w wyniku konfliktu (Ukraina).

		<p>5. liczba przeszkolonej kadry pedagogicznej;</p> <p>6. liczba godzin oraz ilość zrealizowanych programów, szkoleń i kursów szkoleniowych;</p> <p>7. liczba wdrożonych lub ulepszonych standardów/programów nauczania;</p> <p>8. liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych na potrzeby szkoleniowe;</p> <p>9. liczba uczniów/studentów przypadająca na przeszkolonego nauczyciela.</p> <p>Po ostatnich doświadczeniach zdobytych w trakcie realizacji projektów rozwojowych i wolontariatu na Ukrainie oraz po wizytach studialnych naszych Przedstawicieli na Ukrainie, Białorusi i w Gruzji zwracamy uwagę na bardzo wysoki stopień niedoinwestowania w wyposażenie naukowo-dydaktyczne szczególnie na wyższych uczelniach rolniczych i medycznych.</p> <p>Zaobserwowaliśmy duży wpływ starej metodologii nauczania pozostałej jako spuścizny po rozpadzie Związku Radzieckiego i brak laboratoryjnej praktycznej nauki głównie z brakiem odpowiedniego wyposażenia naukowo – dydaktycznego. Studenci mają bardzo ograniczone zajęcia praktyczne z diagnostyki i są jej uczeni głównie z atlasów, książek, Internetu oraz przysłowiowej kredy i tablicy.</p> <p>Wychodząc naprzeciw potrzebom rozwojowym tych krajów, aby umożliwić im realizację celów zrównoważonego Rozwoju widzimy potrzebę inwestycji w rozwój lokalnego kapitału ludzkiego i wnioskujemy o rozszerzenie priorytetu kapitał ludzki o ww. zadania, oraz postulujemy zmianę warunków wykluczających organizacje pozarządowe z realizacji istotnej części priorytetów działań Polskiej Pomocy na Ukrainie.</p>		
--	--	--	--	--

21.	Braku w Planie na 2020 r. konkursu humanitarnego	Pomoc bilateralna ma być realizowana m.in. poprzez „umożliwienie polskim organizacjom pozarządowym udziału w postępowaniach dotacyjnych organizowanych przez znaczących donatorów pomocy humanitarnej, m.in. Komisję Europejską oraz Organizację Narodów Zjednoczonych, poprzez sfinansowanie ewentualnego wkładu własnego, co jest niezbędne podczas starania się o fundusze”. Z praktyki z dwóch ostatnich lat, tylko jedna organizacja pozarządowa w Polsce skorzystała z konkursu na wkłady własne w 2019 r. Konkurs na wkłady własne w 2018 r. został anulowany. Dotychczas tylko dwie polskie organizacje mogą ubiegać się o fundusze „znaczących donatorów pomocy humanitarnej”. Ponadto ucierpi na tym wizerunek Polski, że nie będzie polskich organizacji w terenie i tym samym polskiej obecności, w co najmniej dotychczasowym wymiarze przy jednoczesnym nasileniu konfliktu na Bliskim Wschodzie.	Klub Inteligencji Katolickiej	Uwaga nieuwzględniona. Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 uniemożliwia rozszerzanie katalogu zadań.
22.	Odniesienia się w dokumencie na 2020 do planów Departamentu Pomocy Humanitarnej w KPRM, z którego korzysta wiele polskich organizacji i stowarzyszeń	Dotychczas fundusze na pomoc humanitarną z KPRM pochodziły z innego funduszu (ogólnego a nie celowego) niż środki z MSZ, co generowało wyzwania dla aplikantów i wprowadzało pewien poziom dezinformacji.	Klub Inteligencji Katolickiej	Uwaga nie odnosi się do Planu. Rezerwa ogólna budżetu państwa jest w dyspozycji Rady Ministrów i może być rozdysponowywana na ważne potrzeby. Źródło pochodzenia środków na działania innych resortów jest ustalane przez poszczególne podmioty w zależności od możliwości budżetowych i potrzeb.
23.		Jaka będzie prognozowana wysokość wydatków na Official Development Assistance (ODA) w stosunku do polskiego PKB w %.	Klub Inteligencji Katolickiej	Uwaga nie odnosi się do Planu. W Planie nie jest prezentowany wskaźnik „prognozowana wysokość wydatków na Official Development Assistance (ODA) w stosunku do polskiego PKB w %.”. Stosunek planowanej wysokości ODA do prognozowanego DNB (Dochód Narodowy Brutto) w roku 2020 wynosi 0,14%.
24.	Rozszerzenia o Etiopię, Ugandę i Mjanmę listy krajów priorytetowych objętych konkursem „Polska pomoc rozwojowa 2020”	Wiele polskich organizacji ma wieloletnie doświadczenie w realizacji projektów w ww. krajach jak i sprawdzone partnerstwa lokalne. Uwzględnienie wykluczonych krajów pozwoli na dopełnienie wcześniejszych działań na miejscu i utrwali rezultaty budowane od lat. Przykładowo: pierwszy konkurs dot. Mjanmy odbył się, w 2016, więc 3 lata wspierania tego kraju to niewystarczający okres, żeby	Grupa Zagranica	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w roku 2020 lista krajów priorytetowych została ograniczona, w szczególności o obszary gdzie zainteresowanie realizacją projektów rozwojowych przez polskie organizacje pozarządowe było poniżej oczekiwań MSZ.

		skutecznie osiągnąć zamierzone cele.		
25.	Części I p. 2 Pomoc humanitarna: Zabudżetowania funduszy na realizację dodatkowych projektów z zakresu pomocy humanitarnej w 2020 r. oraz rozszerzenia zakresu geograficznego działań humanitarnych	<p>Rezygnacja z konkursu na pomoc humanitarną naszym zdaniem jest niedopuszczalna. Jest to pomoc niezbędna do zapewnienia minimum opieki i bezpieczeństwa uchodźcom i osobom wewnątrznie przesiedlonym w regionie Bliskiego Wschodu. Sytuacja w regionie jest nadal bardzo niestabilna i setki tysięcy ludzi potrzebuje wsparcia.</p> <p>Projekt Planu Współpracy Rozwojowej (dalej PWR) w części poświęconej pomocy humanitarnej zakłada jedynie finansowanie drugiej transzy projektów pomocy bezpośredniej będących kontynuacją projektów wyłonionych w konkursie 2019. Biorąc pod uwagę charakter pomocy humanitarnej będącej odpowiedzią na szybko zmieniającą się sytuację w krajach dotkniętych konfliktami, projekt nie będzie w stanie adekwatnie odpowiedzieć na aktualne potrzeby humanitarne, o ile nie będzie przewidywał funduszy na realizację dodatkowych projektów w 2020.</p> <p>Ponadto PWR wskazuje wyłącznie region Bliskiego Wschodu jako obszar interwencji humanitarnych. Oprócz wymienionych konfliktów w Syrii oraz Iraku zasadne jest uwzględnienie największego obecnie na świecie kryzysu humanitarnego w Jemenie oraz wsparcia dla uchodźców jemeńskich w krajach ościennych. Wg danych DG ECHO w 2019 r. 24 mln mieszkańców Jemenu stanowiących 80% populacji potrzebowało pomocy humanitarnej. Obecnie powyżej 20 mln ludzi cierpi z powodu braku żywności, a 7,4 mln jest zagrożonych ryzykiem głodu. Ponad 3 mln mieszkańców to osoby wewnątrznie przemieszczone. Skalę kryzysu humanitarnego w Jemenie pogłębia fakt, iż 19 mln mieszkańców nie ma dostępu do podstawowej opieki medycznej, a 17 mln do wody i sanitariatów.</p> <p>Biorąc pod uwagę sytuację humanitarną w takich krajach jak Somalia czy Sudan Południowy uważamy za konieczne rozszerzenie zakresu geograficznego również o kraje afrykańskie. Wg danych DG ECHO obecnie w Somalii 5,4 mln ludzi potrzebuje pomocy humanitarnej, z czego 2,2 mln pomocy żywnościowej, co stanowi</p>	Grupa Zagranica	Uwaga nieuwzględniona. Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 uniemożliwia rozszerzanie katalogu zadań.

		wzrost o 30% w stosunku do początku 2019 r. Uchodźcy wewnętrzni to obecnie 2,6 mln osób. Natomiast w Sudanie Płd. 7,2 mln ludzi potrzebuje obecnie pomocy humanitarnej, z czego aż 6 mln osób pomocy żywnościowej. 1,5 mln osób to osoby wewnętrznie przemieszczone, natomiast 2 mln musiały opuścić swój kraj szukając schronienia w krajach ościennych. Te dane obrazują skalę wciąż trwającego poważnego kryzysu humanitarnego w obu państwach		
26.	Roli DPH KPRM w alokacji środków na pomoc humanitarną w 2020 r.	<p>PWR wymienia sposoby realizowana pomocy humanitarnej bilateralnej (s. 13), w skrócie: - finansowanie drugiej transzy projektów pomocy bezpośredniej (...), - umożliwienie polskim organizacjom pozarządowym udziału w postępowaniach dotacyjnych organizowanych przez znaczących donatorów pomocy humanitarnej (...), - realizację projektów pomocy bezpośredniej przez polskie placówki zagraniczne. Według naszej oceny, powyższe trzy sposoby nie obejmują działań (np. postępowania dotacyjnych) realizowanych przez Departament Pomocy Humanitarnej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.</p> <p>WNIOSKUJEMY o uwzględnienie w Planie rocznym informacji o działaniach (w tym m.in.: formy przekazywania środków, obszary geograficzne) planowanych przez DPH/KPRM w roku 2020 w obszarze pomocy humanitarnej. Jednocześnie POSTULUJEMY, aby odbywało się to w ramach otwartych konkursów.</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wszystkie resorty, w tym KPRM, przekazują do <i>Planu współpracy rozwojowej w 2020</i> informacje o środkach na działania rozwojowe i humanitarne w oparciu o wstępny projekt budżetu państwa na kolejny rok i obowiązujące procedury. W przypadku finansowania zadań ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa, tak jak to co do zasady miało miejsce do tej pory w odniesieniu do działań humanitarnych finansowanych przez KPRM, zaplanowanie środków z wyprzedzeniem jest niemożliwe. O sposobie i formie przekazywania środków uwzględnianych w budżecie przez poszczególne resorty decydują poszczególne podmioty.</p>
27.	Opisania mechanizmu specjalnej rezerwy humanitarnej	<p>PWR zakłada stworzenie specjalnej rezerwy: „(...) Jednocześnie zostanie stworzona specjalna rezerwa, która pozwoli na reagowanie w przypadkach nagłych kryzysów humanitarnych i katastrof (...)”.</p> <p>WNIOSKUJEMY O WYJAŚNIENIE: Czy dostępny jest bardziej szczegółowy opis omawianego mechanizmu i zasad jego uruchomienia? Czy należy rozumieć, że jego zastosowanie nie jest ograniczone geograficznie w żaden sposób? Jaki budżet byłby dostępny w ramach tej rezerwy? Kto będzie tą rezerwą dysponować?</p>	Grupa Zagranica	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Nagły charakter kryzysów humanitarnych i katastrof uniemożliwia wcześniejsze określenie regionów geograficznych, w których się pojawią, niemniej ze względu na ograniczone środki MSZ stara się, aby oferowane wsparcie koncentrowało się w obszarach szczególnej aktywności <i>Polskiej pomocy</i>. Rezerwowa pula środków będzie uruchamiana w oparciu o przepisy ustawy o współpracy rozwojowej. Budżet przedstawiony zostanie w załączniku 3 do Planu współpracy rozwojowej 2020 podczas posiedzenia Rady Programowej Współpracy Rozwojowej.</p>

28.	Rozszerzenia działań humanitarnych w Iraku poza region Irackiego Kurdystanu	<p>WNIOSKUJEMY o rozszerzenie pomocy humanitarnej na Irak oraz objęcie pomocą osób, które zdecydowały się na powrót do swoich miejsc pochodzenia.</p> <p>W związku ze zmieniającymi się potrzebami humanitarnymi i ich wzrostem w Iraku w stosunku do Irackiego Kurdystanu za celowe uważamy rozszerzenie pomocy humanitarnej na Irak oraz objęcie pomocą osób, które zdecydowały się na powrót do swoich miejsc pochodzenia. Poprzez skierowanie pomocy do osób powracających do swoich domostw mamy szansę na bardziej trwałe jej efekty i zapobieganie kolejnym przemieszczeniom ludności w ramach regionu</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Znaczące zmniejszenie rezerwy celowej na współpracę rozwojową w porównaniu z rokiem 2019 uniemożliwia rozszerzanie katalogu zadań.</p>
29.	Edukacji globalnej – modyfikacja jednego z celów (trzeci podpunkt, str. 14)	<p>W zakresie celów edukacji globalnej warto podkreślić aspekt działania – nie chodzi tylko o zwiększenie świadomości, ale przede wszystkim o kształtowanie konkretnych postaw i zachowań. Ponadto, na poziomie celów umyka kwestia współzależności globalnych – kwintesencją edukacji globalnej jest wskazywanie tych współzależności, a nie mówienie o problemach.</p> <p>POSTULUJEMY zatem preredagowanie celu: “zwiększenie świadomości na temat globalnych wyzwań i współzależności oraz kształtowanie aktywnej postawy obywatelskiej w tym zakresie”.</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga uwzględniona częściowo.</p> <p>Zmieniony zostaje zapis w punkcie 4. Edukacja globalna dot. jednego z celów edukacji globalnej, który zyskuje następujące brzmienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zwiększenie świadomości na temat globalnych wyzwań i współzależności między nimi, a także inicjowanie aktywnej postawy obywatelskiej w tym zakresie.</i>
30.	Edukacji globalnej - wycofania ograniczenia działań świadomościowych	<p>Niezrozumiałe jest dla nas ograniczenie działań świadomościowych do osób z miejscowości liczących mniej niż 200 tys. mieszkańców – czy są jakieś badania/analizy, które wskazują taką potrzebę? Szczególnie, że w tym roku są jeszcze przyznawane granty przez Fundację Edukacja dla Demokracji z regrantingu MSZ, które są dla mieszkańców/ek miejscowości poniżej 500 tys. Patrząc jednak na skalę ogólnopolską nie widać, aby była duża przepaść w dostępie do edukacji globalnej między osobami z miejscowości małych i dużych – bardziej zależy to od tego czy w danych miejscowościach jest lider/ka, która się tym pasjonuje i zajmuje. Ograniczenie do tak małych miejscowości powoduje też spore problemy logistyczne – szczególnie kiedy projekt ma być realizowany w tak krótkim okresie.</p> <p>Postulujemy zatem całkowite wycofanie zaproponowanego w projekcie ograniczenia dotyczącego działań świadomościowych bądź przynajmniej zachowanie dotychczasowego ograniczenia do poziomu poniżej 500 tys.</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zmieniony zostaje zapis w punkcie 4. Edukacja globalna który zyskuje następujące brzmienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zwiększenie świadomości na temat problemów i wyzwań globalnych w miejscowościach liczących mniej niż 500 tys. mieszkańców oraz wsparcie merytoryczne organizacji z niewielkim doświadczeniem w realizacji projektów edukacji globalnej</i>

31.	Części I - pkt. 6 Spójność polityk na rzecz rozwoju - str. 15 Konsultacje rocznych planów działania MF i MliR na 2020 r.	Wnioskujemy o wyjaśnienie: czy projekty planów rocznych MF i MliR w zakresie przedstawionym w PWR będą przedmiotem konsultacji społecznych lub/i konsultacji w ramach najbliższego posiedzenia Rady Programowej Współpracy Rozwojowej?	Grupa Zagranica	Wyjaśnienie. Plany MF i MliR nie podlegają konsultacjom społecznym. Procedura opracowania planów opisana jest w WPWR. Plany są przedstawiane na posiedzeniu RPWR i wcześniej przed posiedzeniem są przesyłane do członków RPWR.
32.	Części I - pkt. 7. Współpraca z sektorem prywatnym - str. 15 Konkurs pilotażowy MSZ/UNDP	Czy możemy liczyć na udostępnienie szerszej informacji na temat ww. konkursu?	Grupa Zagranica	Wyjaśnienie. Pełna informacja na temat pilotażowego konkursu dla sektora prywatnego, w tym zasady ubiegania się o dofinansowanie, wysokość wsparcia, zakres merytoryczny oraz terminy składania projektów, zostaną podane do publicznej wiadomości w I kwartale 2020.
33.	Części I - pkt. 7. Współpraca z sektorem prywatnym - str. 15 Procedura oceny i ewaluacji przedsięwzięć rozwojowych finansowanych za pomocą kredytów	Czy określony jest konkretny cel jaki stawia przed sobą MSZ w 2020 w tym zakresie? Czy możemy oczekiwać wypracowania nowej procedury oceny i ewaluacji?	Grupa Zagranica	Wyjaśnienie. Prace dot. zaangażowania sektora prywatnego znajdują się na wczesnym etapie. Celem na rok 2020 jest przeprowadzenie pilotażowego projektu "Challenge Fund" i wyciągnięcie wniosków na kolejne lata. Ocena i ewaluacja. Rezultatem dotychczasowego dialogu międzyresortowego nt. udzielania kredytów rządowych jest powołanie Zespołu ds. Międzyrządowej współpracy kredytowej, organu pomocniczego przy Ministrze Finansów, złożonego z przedstawicieli Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Zadaniem Zespołu będzie przyjęcie dokumentów dot. oceny propozycji kredytowych. Kontynuowane będą prace dot. ewaluacji.
34.	Części I - pkt. 10. Formy i zasady współpracy z partnerami polskiej współpracy rozwojowej - od str. 17 Projekty realizowane przez organy administracji	Tak jak w latach ubiegłych WNIOSKUJEMY o skierowanie do konsultacji Części II PWR, czyli „informacji na temat zadań z zakresu współpracy rozwojowej, realizowanych z funduszy, których dysponentami są organy administracji rządowe”. Jest to szczególnie istotne ze względu na fakt, że znaczną część polskiej bilateralnej ODA stanowią środki w dyspozycji innych ministerstw, np. MF w przypadku kredytów (pomocy związanej) czy MNiSW w przypadku	Grupa Zagranica	Wyjaśnienie. Część II <i>Planu współpracy rozwojowej w 2020 r.</i> , która zawiera podsumowanie działań resortów, zostanie przedstawiona do zaopiniowania członkom Rady Programowej Współpracy Rozwojowej na najbliższym posiedzeniu.

	<p>rządowej i jednostki im podległe</p>	<p>stypendiów. Przyjmując zeszłoroczne uzasadnienie (w odpowiedzi na uwagi Grupy Zagranica w ramach konsultacji społecznych PWR 2019) o harmonogramie prac nad budżetem państwa i wynikających z tego opóźnieniach poszczególnych resortów w „dostarczaniu” swoich planów, POSTULUJEMY, aby na najbliższym posiedzeniu Rady Programowej Współpracy Rozwojowej przedstawiciele poszczególnych ministerstw przedstawili (lub przekazali w krótkiej formie pisemnej do wiadomości członków Rady) zarys planowanych działań swoich resortów na rok 2020.</p>		
35.	<p>Programy stypendialne</p>	<p>Proponowana zmiana w tekście: Polityka stypendialna jest ważnym instrumentem wspierania rozwoju krajów partnerskich. Stypendia umożliwiające zdobycie zagranicznym studentom wyższego wykształcenia w Polsce służą zarówno wzmocnieniu kadr kraju stypendysty, jak i nawiązaniu kontaktów, które w przyszłości przyniosą wymierne i obopólne korzyści. Stypendyści, wzbogaceni o nową wiedzę i doświadczenia, posiadają potencjał do inicjowania i wspierania długofalowych zmian w swoich krajach. Najzdolniejsi z nich mają możliwość kształcenia się na najlepszych polskich uczelniach w ramach dwóch programów stypendialnych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego współfinansowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Programy stypendialne są realizowane w formie projektów, w tym jako projekty modułowe. Dzięki pobytowi w Polsce osoby te mogą ponadto poznać polską kulturę, język i zwyczaje.</p>	<p>Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej</p>	<p>Uwagi uwzględnione. Zapis w nowym brzmieniu: <i>Polityka stypendialna jest ważnym instrumentem wspierania rozwoju krajów partnerskich. Stypendia umożliwiające zdobycie zagranicznym studentom wyższego wykształcenia w Polsce służą zarówno wzmocnieniu kadr kraju stypendysty, jak i nawiązaniu kontaktów, które w przyszłości przyniosą wymierne i obopólne korzyści. Stypendyści, wzbogaceni o nową wiedzę i doświadczenia, posiadają potencjał do inicjowania i wspierania długofalowych zmian w swoich krajach. Dzięki pobytowi w Polsce osoby te mogą ponadto poznać polską kulturę, język i zwyczaje. Najzdolniejsi z nich mają możliwość kształcenia się na najlepszych polskich uczelniach w ramach dwóch programów stypendialnych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego współfinansowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Programy stypendialne są realizowane w formie projektów, w tym jako projekty modułowe.</i></p>
36.	<p>Programu stypendialnego im. Stefana Banacha</p>	<p>Proponowana zmiana w tekście: Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się z terenu Europy i Azji Centralnej poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw. Stypendyści będą rekrutowani z krajów Partnerstwa Wschodniego (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina) oraz krajów Azji Centralnej (Kazachstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Kirgistan i Tadżykistan). Program</p>	<p>Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej</p>	<p>Uwagi uwzględnione częściowo. Fragment „w pierwszej kolejności” pozostaje bez zmian – jest kluczowy dla zróżnicowania krajów priorytetowych oraz pozostałych krajów rozwijających się z terenu Europy i Azji Centralnej, których obywatele również będą uprawnieni do aplikowania o stypendia (jak w 2019 roku). Zapis w nowym brzmieniu: <i>Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-</i></p>

		<p>umożliwia podjęcie studiów II stopnia na uczelniach nadzorowanych przez MNISW w obszarze nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. Dodatkowo, obywatele Białorusi mają możliwość podjęcia studiów I stopnia na wszystkich kierunkach prowadzonych w uczelniach nadzorowanych przez MNISW, z wyjątkiem kierunków filologicznych. Program jest realizowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej.</p>		<p><i>gospodarczego krajów rozwijających się z terenu Europy i Azji Centralnej poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw. Stypendyści będą rekrutowani w pierwszej kolejności z krajów Partnerstwa Wschodniego (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina) oraz krajów Azji Centralnej (Kazachstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Kirgistan i Tadżykistan). Program umożliwia podjęcie studiów II stopnia na uczelniach nadzorowanych przez MNISW w obszarze nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. Dodatkowo, obywatele Białorusi mają możliwość podjęcia studiów I stopnia na wszystkich kierunkach prowadzonych w uczelniach nadzorowanych przez MNISW, z wyjątkiem kierunków filologicznych. Program jest realizowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej.</i></p>
37.	Programu stypendialnego im. Ignacego Łukasiewicza	<p>Proponowana zmiana w tekście: Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się (z wyłączeniem krajów Europy i Azji Centralnej) poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw. Stypendyści będą rekrutowani w pierwszej kolejności z następujących państw: Angola, Etiopia, Filipiny, Indie, Indonezja, Kenia, Kolumbia, Liban, Meksyk, Mjanma, Nigeria, Palestyna, Peru, RPA, Senegal, Tanzania, Uganda, Wietnam. Ponadto oferta stypendialna skierowana jest do innych krajów objętych Oficjalną Pomocą Rozwojową. Program umożliwia podjęcie studiów II stopnia na uczelniach nadzorowanych przez MNISW w obszarze nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. Program jest realizowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej.</p>	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	<p>Uwagi uwzględnione częściowo. Nie ma uzasadnienia dodania fragmentu: „Ponadto oferta stypendialna skierowana jest do innych krajów objętych Oficjalną Pomocą Rozwojową.” gdyż zakres programu (kraje rozwijające się z wyłączeniem krajów Europy i Azji Centralnej) wskazany jest w pierwszym zdaniu opisu programu. Zapis w nowym brzmieniu: Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się (z wyłączeniem krajów Europy i Azji Centralnej) poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli tych państw. Stypendyści będą rekrutowani w pierwszej kolejności z następujących państw: Angola, Etiopia, Filipiny, Indie, Indonezja, Kenia, Kolumbia, Liban, Meksyk, Mjanma, Nigeria, Palestyna, Peru, RPA, Senegal, Tanzania, Uganda, Wietnam. Program umożliwia podjęcie studiów II stopnia na uczelniach nadzorowanych przez MNISW w obszarze nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. Program jest realizowany przez Narodową Agencję Wymiany</p>

				<i>Akademickiej.</i>
38.	Zmiany zapisu pkt. 7. Współpraca z sektorem prywatnym	Wykreślenie sformułowania <i>organizacje pozarządowe</i>	Autopoprawka DWR	Wyjaśnienie. Celem MSZ jest wypracowanie instrumentów angażujących sektor prywatny. Ostateczna lista partnerów projektu została ustalona w konsultacjach prowadzonych z UNDP, odbywających się w tym samym czasie co konsultacje do <i>Planu</i> , stąd konieczność autopoprawki.